

Nærings- og fiskeridepartementet

Vår dato
24.11.2016

Vår referanse
2016/00412-11

Vår saksbehandler

Deres referanse

Høring av ekspertgruppens rapport om pliktsystemet – leveringsplikt, bearbeidingsplikt og aktivitetsplikt for noen fartøy med torsketrållatelse

Landsstyret behandlet ovennevnte sak i møte 24.11.2016, og fattet følgende vedtak:

«Norges Fiskarlag viser til Nærings- og fiskeridepartementets høringsbrev av 12.10.16 om ekspertgruppens rapport om pliktsystemet.

Norges Fiskarlag er enig i gruppens konklusjon om at pliktsystemet har utspilt sin rolle og at det er behov for en gjennomgang av selve systemet.

Etter Norges Fiskarlags oppfatning har imidlertid ikke kommisjonen vurdert hvilken frihet norske myndigheter har til å redusere eller fjerne fiskerettigheter uten at det involverte selskapet er enig i dette.

Fiskarlaget reagerer sterkt på ekspertgruppens beskrivelse av rettsvernet til fisketillatelsene. Ekspertgruppen viser til at det rettslige, økonomiske og samfunnsmessige grunnlaget for denne modellen hviler på utgangspunktet om at ingen eier fisken i havet. Fiskarlaget reagerer også på at ekspertgruppen argumenterer for at varigheten på en tidsbegrenset konsesjon er 15 til 30 år, og at Volstad-dommen benyttes som rettskilde for dette.

Volstad fikk ikke medhold i sitt krav om grunnlovsstrid etter en konkret vurdering av hvilke virkninger vedtaket hadde for rederiet. Den bærende premissen for at tapet var begrenset, var forutsetningen om at kvotene skal beholdes i gruppen, slik at rederiet kunne påregne å få ta del i tilbakeførte strukturkvoter, både fra seg selv og andre rederi. Dommen forutsatte altså en varig tildeling. At ekspertutvalget likevel bruker dommen til å argumentere for at man ikke har en beskyttelsesverdig forventning på å beholde sine grunnkvoter i mer enn 15-30 år, er etter Fiskarlagets sitt syn en subjektiv oppfatning som ikke understøttes i Høyesterettsdommen.

Norges Fiskarlag er enig i at tilbudsplikten og bearbeidingsplikten kan avvikles uten at dette skal medføre noen form for økonomisk oppgjør. Fiskarlaget viser til at et bortfall av disse pliktene ikke vil redusere råstofftilbudet til landindustrien, og erfaringsmessig vil det beste virkemidlet for å sikre en konkurransedyktig fiskeindustri være at de kan konkurrere om råstoffet.

Når det gjelder aktivitetsplikten er Fiskarlaget av den oppfatning at ekspertgruppens forslag bryter med viktige prinsipper for norsk fiskerilovgivning og norsk fiskeripolitikk og som har ligget fast i årtier.

Fiskarlaget støtter derfor ikke ekspertgruppens forslag til hvordan aktivitetsplikten kan avvikles eller endres.

Fiskarlaget mener at det ligger en klar forpliktelse om at selskap som har fått dispensasjon fra Deltakerloven til å eie torsketrålere, driver fiskeindustri. Dette er et viktig prinsipp som ikke må endres.

Fiskarlaget mener at selskap som i dag har aktivitetsplikt ved flere anlegg må få adgang til å avvikle deler av denne aktivitetsplikten mot en kompensasjon for å skape moderne og lønnsom industri. Det skal ikke være mulig å bli helt fritatt for all aktivitetsplikt hvis man skal eie torsketråltillatelse etter dispensasjon fra Deltakerloven.

Fiskarlaget kan ikke akseptere at denne kompensasjonen skal skje gjennom avkortning av kvotefaktorer og etablering av fond basert på salg av kvoter, slik ekspertgruppen foreslår. En slik løsning vil utfordre og undergrave mange av pilarene i fiskerinæringen som kvotefordelingen og Deltakerloven. Fiskarlaget mener at et økonomisk oppgjør er en mer hensiktsmessig løsning, og en forutsetter at midler som dette genererer da skal brukes i berørte kystsamfunn.

Fiskarlaget mener dessuten at den foreslåtte løsningen om auksjonering av kvotefaktorer til fiskeindustrien vil være i strid med Deltakerloven, og føre til en svekkelse av Fiskesalgslagsloven. Det er spesielt alvorlig at forslaget innebærer at fiskeindustrien kan bli eiere av kvoter uten å eie fartøyer. Fiskarlaget vil på det sterkeste advare mot en slik løsning, som også vil kunne utfordre nasjonalitetskravet i Deltakerloven.

Ekspertgruppen drøfter i liten grad hvilke kvotefaktorer som skal avkortes ved en avvikling av aktivitetsplikten. De nevner imidlertid at de frigjorte kvotefaktorene vil gi en årlig kvote for torsk og en for hyse, og Fiskarlaget legger derfor til grunn at det er disse fiskeslagene det dreier seg om. Ekspertgruppen sier imidlertid ingenting om det er grunnkvoter og/eller strukturkvoter som skal avkortes. Dette har stor betydning for den interne fordelingen i trålergruppen.

Norges Fiskarlag mener at eierkonsentrasjonsbestemmelsen i trålerflåten må gjennomgås, uavhengig av om pliktssystemet avvikles eller ikke. Fiskarlaget er svært kritisk til en utvikling hvor eierskapet blir konsentrert om et fåtall rederier.»

Med hilsen
NORGES FISKARLAG

Otto Gregussen

Erling Holmeset

Kopi til: Landsstyret
Medlemslag
Salgslag
Stortingets næringskomite